№ 6. Dnia 15 Czerwca 1934 r. Rok X.

Piński Przegląd Diecezjalny

PISMO URZĘDOWE KURJI BISKUPIEJ.

Treść numeru:

AKTA KURJI DIECEZJALNEJ.

Pisma Pasterza Diecezji.

KAZIMIERZ

z Bożego zmiłowania i Stolicy Apostolskiej łaski

BISKUP PIŃSKI

Czcigodnemu Duchowieństwu Diecezji Pińskiej

pozdrowienie i błogosławieństwo w Panu.

Czasy, jakie przeżywamy, są pełne trudności i pełne dziwnych przełomów, a najbystrzejsze umysły jeszcze nie mogą powiedzieć ku czemu idziemy. W każdym razie idziemy ku wielkiej przebudowie społecznej, ku zupełnie nowym stosunkom. To też jakkolwiek warunki przyszłe społeczne i ekonomiczne się ułożą, my kapłani Nowego Zakonu, pewni, że *„prawda Pańska trwa na wieki"*, w tej budowie, a raczej przebudowie świata weźmiemy i wziąć powinniśmy silny udział. Ale biada nam, gdyby te dziwne czasy zastały nas nieprzygotowanych, zakrzepłych w przestarzałych formach i metodach pracy i postępowania, nie orjentujących w potrzebach ciężkich dni naszych, nie umiejących iść po linji wymagań zdrowej rzeczywistości, a przedewszystkiem wskazań w tym względzie Kościoła św., matki naszej, strażnicy wiary i obyczajów, a przez to i prawdziwego dobra ludzkości. Dlatego to, zwołując kurs duszpasterski, poprzedzony ćwiczeniami duchownemi, pragnę podzielić się z Wami, Bracia ukochani, pewnemi uwagami, które dobrem sercem i szczerą wolą przyjmijcie, a w miarę łaski Bożej i Waszej z nią współpracy do nich się dostosujcie. W świetle też tych myśli pragnąłbym, byście i ćwiczenia duchowne odprawili i odbyli cały ten kurs duszpasterski.

I.

Przedewszystkiem, Moi Bracia ukochani, pamiętać musimy, że kapłan, to *alter Christus*, a Chrystus cały jest Boży i dlatego każdy ka-

płan powinien być w całem tego słowa znaczeniu *homo Dei*. Ani wiedza, ani spryt, ani stopnie naukowe, ani godności nic nam nie pomogą albo tylko bardzo mało, jeśli w nas nie będzie ducha Bożego. *„Spiritus est, qui vivificat”*. I powołanie nasze do kapłaństwa i święte posłannictwo, jakie spełniamy w ludzkości, i czynności najświętsze, jakie wykonujemy i czasy dzisiejsze, wypowiadające walkę Bogu i wszystkiemu co nadprzyrodzone, wołają na nas głosem wielkim: *bądź mężem Bożym — homo Dei*. To rzecz najważniejsza. Bez Boga ani do proga, mówi nasze przysłowie. A do kapłana przy jego wielkiem powołaniu, zadaniu i stanowisku w kościele i społeczeństwie szczególniej stosują się słowa Zbawiciela: *„sine me nihil potestis facere”*. Dosłownie nihil, ani dużo, ani mało, ale zgoła nic. Kapłan jest szczególnem *narzędziem w ręku Bożem*. Im to narzędzie lepiej będzie przylegać do ręki Stwórcy, tem lepiej będzie ono służyć celowi. Im lepsze narzędzie w ręku artysty, tem wspanialszy wychodzi z pod jego dłuta posąg lub z pod pędzla obraz. To też im my lepszem będziemy narzędziem w ręku Pana, tem dzieła nasze i prace będą pożyteczniejsze i trwalsze, nie obliczone na chwilowy efekt, na czcze frazesy, na jakąś blagę tylko, ale na wieczność, gdyż my mamy być budowniczymi wieczności dla siebie i dla dusz nam powierzonych. Całe więc nasze staranie winno być obrócone w tym kierunku, byśmy się stali powolnemi narzędziami w ręku Bożem, najpodatniejszymi wszelkim tchnieniom łaski, których Bóg powołaniu naszemu nie odmawia, ale hojnie je na nas zlewa. Stosunek nasz do Boga musi być poprawny, na łasce Bożej oparty. Byłoby przekreśleniem całej racji naszego kapłańskiego powołania i haniebnem sprzeniewierzeniem się Chrystusowi Panu, gdyby łaska Boża była tylko przygodnem zjawiskiem w duszy naszej, a nie stałym skarbem i dobrem największem i rzeczą najbardziej zasadniczą w naszem życiu i działaniu. Rzecz każda utrzymuje się temi środkami, któremi powstała. Nasze życie nadprzyrodzone zaczęło się łaską i w łasce Bożej, jedynie też łaską i w łasce Bożej może się utrzymać. Dlatego myliłby się ten kapłan, któryby sądził, że wystarczy mu w życiu i pracy, spryt, wiedza, zdolność organizacyjna, wzięcie u ludzi, nawet, u swej władzy kościelnej, jeśliby jednak nie stał na gruncie łaski i na niej nie opierał wszelkiego swego działania i postępowania. Oszukiwałby okrutnie samego siebie i tych, nad którymi pracuje, a ostatecznym wynikiem jego działalności i streszczeniem tejże byłaby *„miedź brząkająca i cymbał brzmiący”*, a nie ożywianie innych duchem Bożym, zapałem do wyższych rzeczy, prowadzeniem do zbawienia i wieczności. Kapłan ma być *„solą ziemi i światłem świata”* dla ludzkości. Kapłan nie może nigdy zwietrzeć, bo straszne rzeczy z nim się staną stosownie do filozoficznej zasady *„corruptio optimi pessima”*. Dlatego, Bracia Moi ukochani, podsycajcie swego ducha nadprzyrodzonego modlitwą gorącą i szczerą i dobrze odprawianem rozmyślaniem. Rozmyślanie to może być krótkie, jeśli czas i obowiązki na dłuższe nie pozwalają, ale niech będzie stałe i żarliwe. Bez pokarmu nie moglibyśmy pracować, a nawet żyć, a chcielibyśmy żyć życiem nadprzyrodzonem, tak subtelnem, tak pięknem, tak wzbogacającem, bez pokarmu duchowego, bez rozmyślania. Jest to niepodobieństwem. Jeśli zaś w nas ognisko życia nadprzyrodzonego, t. j. łaski płonąć będzie, inaczej będą wyglądały nasze kazania, przemówienia, nasze obcowanie z bliźnimi w konfesjonale, z dziatwą w szkole, z chorymi przy łożu boleści, a wogóle z ludźmi nawet w obcowaniu towarzyskiem. Będzie *„wychodziła z nas moc”* i nieświadomie nawet będzie się ona udzielała innym, a wszystkich powoli zbliży do Boga i rzeczy Bożych... Rozpaleni rozmyślaniem rannem, choćby 10-cio minutowem, inaczej staniemy *u ołtarza Pańskiego*, nie jak urzędnicy przy biurku, ale jak kapłani według porządku Melchizedecha, jako prawdziwi pośrednicy między Bogiem a ziemią, przejęci ważnością chwili i świętością czynności, którą spełniamy. Inaczej także będzie wyglądało sprawowanie innych sakramentów św. Namaszczenie ducha będzie się udzielało wszystkim i nie będą ludzie w nas upatrywać tylko rzemieślników i handlarzy świętości, ale ludzi Bożych — homines Dei, a jako takich otaczać szczególną czcią i zaufaniem, jak to doświadczenie pokazuje na kapłanach przejętych na wskroś duchem Bożym (św. Jan Viannej lub św. Jan Bosko).

II.

Z naszego dobrze postawionego stosunku do Boga wypłynie już samorzutnie nasz dobry stosunek do bliźnich, który jest często tak wielką bolączką dni naszych.

Kapłan wedle określenia Apostoła narodów ma być *„wszystkiem dla wszystkich”* by

„wszystkich Chrystusowi pozyskać”. Czasy dzisiejsze szczególnie domagają się podkreślenia i pogłębienia tej zasady w myśl Apostoła. Wszystkiem mamy być dla wszystkich. A więc blizcy i przystępni dla każdej klasy, nie separujący się od nikogo, starający się zrozumieć potrzeby i bolączki wszystkich. W naszem ustosunkowaniu się do bliźnich nie powinno być nic z tego, jakbyśmy z księżyca na ziemię spadli i nie orjentowali się w dzisiejszych stosunkach i potrzebach. Należy mieć oczy otwarte. Jeśli kto, to Kościół św. zawsze głosił równość ludzi, jako ludzi i dlatego musimy to życiem naszem i obcowaniem z bliźnimi zaznaczać. Nie polega to na poufaleniu się zbytniem ze wszystkimi, na przybieraniu czy naśladowaniu świeckich i przyziemnych sposobów postępowania i obcowania, bo obcując z ludźmi musimy pamiętać, że nam nie wolno być pospolitymi, świeckimi, nieduchownymi. W pracy wśród bliźnich, przez zbliżenie się do nich i nieraz dobrotliwe wygodzenie im tam, gdzie prawo Boże i dobro ogólne na to pozwalają, mamy ich do sprawy Bożej przekonywać, a uświadomionych i zainteresowanych jednoczyć i przybierać do współpracy. Będzie to najpraktyczniejszy sposób realizowania wskazań Stolicy św., tak bardzo forsującej Akcją Katolicką, ten znak naszych czasów, i wszelkie katolickie organizacje.

W jedności siła. Dlatego też każdy kapłan musi *skupiać*, a nie *rozpraszać, jednać*, a nie *odstręczać, przyciągać*, a nie *odpychać*. Musi unikać tego wszystkiego, co jest kamieniem obrazy dla świeckich, a więc *złego przykładu, zgorszenia, oraz ciągłych nieporozumień i awantur z ludźmi.* Szczególniej unikajmy wszelkiego niezdrowego i zaślepionego partyjnictwa i przeceniania ludzi jednych nad drugich, dlatego tylko, że innemu politycznemu obozowi służą, że są innych przekonań. Nie rzucajmy nigdy pochopnie kamieniem potępienia i umiejmy jako ci, którzy mają być wszystkiem dla wszystkich, wśród plewy wyszukać zdrowe ziarno i sprowadzać wszystkich do jednego Bożego mianownika. Ponadto unikajmy pozoru nawet jakiegokolwiek zdzierstwa. Zaślepione bowiem partyjnictwo i bezlitośne łupienie bliźnich z okazji kapłańskich posług najbardziej wyziębiają ducha Bożego wśród wiernych szczególniej w dzisiejszych nerwowych i ciężkich czasach i są przyczyną nieraz odstępstwa od wiary ojców i jawnej walki z Kościołem. Patrzmy na zakony, żyjące z jałmużny. Opatrzność Boża nad niemi czuwa, ołtarzowi służą i z ołtarza żyją. Czyżby dla nas miał Pan Bóg inną miarę? Bynajmniej. Niech tylko duch nasz będzie Boży i nadprzyrodzony, a wszelki cień chciwości daleki od nas, nie zginiemy. Ta sprawa jest wielkiej wagi i doniosłości i musimy na nią zwrócić baczną uwagę.

W organizacjach i duszpasterskiem poczynaniu starajmy się wybierać takie *drogi* i *sposoby pracy*, jakich domagają się nasze czasy. Nie bądźmy zasklepionymi, prawda zostaje zawsze ta sama, gdyż zmieniać się nie może, ale metody podania tej prawdy i pociągnięcia do niej bliźnich muszą być dostosowane do czasów i potrzeb. Jeśli nie chwycimy się wszystkich godziwych sposobów, by trafić do dusz i do Boga je pociągnąć, możemy zostać w tyle, a smutne wyniki naszej nieaktywności mogą się srodze pomścić za zasklepienie i ciasnotę.

Żywię to mocne przekonanie, że jeśli w duchu i w myśl tych Moich wskazań, podyktowanych przez urząd Mój Pasterski, dobro Kościoła św. i wymagania czasów naszych, odprawicie rekolekcje św. i odbędziecie kurs duszpasterski, to SERCE BOŻE łaskawie na nas wejrzy, zmaganiom naszym pobłogosławi i samo nas do zwycięstwa w tych trudnych chwilach powiedzie. Ja zaś, jako Wasz Ojciec i Pasterz dając Wam, Ukochani Bracia, wskazania i przestrogi, równocześnie na tę pracę i postęp z całego serca Wam błogosławię.

Dan w Pińsku, dnia 5 czerwca 1934 roku.

(—) † KAZIMIERZ bp.

CASIMIRUS BUKRABA

Dei miseratione et Sedis Apostolicae gratia

EPISCOPUS PINSKENSIS.

Lecturis salutem in Domino!

Cum praedecessor Noster p. m. Episcopus Sigismundus Łoziński, ut ii, qui in sortem Domini vocati essent, ad tantum ministerium virtutis ac doctrinae ornatu plenissime instruerentur, anno 1925 Pinsci Seminarium dioecesanum erexerit et cum tamen de hoc suo actu nullum documentum in forma iuridica factum reliquerit, Nos proinde, Supremi Numinis succursu invocato, *Maius Seminarium Clericorum Sancti Thomae Aquinatis*, ab Episcopo Sigismundo Łoziński anno 1925 Pinsci conditum et in reaedificatis monasterii olim Franciscanorum aedibus, quae via Kościuszko № 16 exstant, collocatum ut canonice institutum et cum omnibus iuris effectibus erectum hisce litteris Nostris in posterum declaramus atque statuimus. Simulque leges Seminarii a Nobis mox condendas et promulgandas sancte inviolateque ab omnibus, quos attingunt, servari volumus ac iubemus.

Quibus ita in Domino dispositis divitem in misericordia *Deum* imploramus, ut super hoc Seminarium oculi Eius dies noctesque sint aperti, opus tum a praedecessore Nostro, Episcopo Sigismundo, tum a Nobis diligenti studio ad maiorem Dei gloriam et animarum salutem susceptum Ipse perficiat ac confirmet, alumnis vero Nostris Sacratissimi Cordis Jesu, Beatae Mariae Virginis, S. Thomae Aquinatis et S. Stanislai Kostkae patrocinio commendatis benignus adsit, ut sacerdotes evadant integrae fidei, actuosae caritatis, probe doctrinis exculti, solide humilitate constituti, quales Mater Ecclesia Catholica et votis et fidelium precibus sibi exposcit.

Datum Pinsci, in Festo SSmi Cordis Jesu, anno Domini 1934.

† CASIMIRUS
Episcopus Pinskensis

L. S.

Bronislaus Kiełbassa
Cancellarius

Nr. 2198.

Z Kurji Biskupiej.

Sprawa opłat i świadczeń wynikających z opodatkowania Duchowieństwa na rzecz Skarbu Państwa, powoduje ze strony poszczególnych księży dość częste zapytania zwracane do Kurji Biskupiej. Niniejsze wyjaśnienie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych pomoże do zorjentowania się na przyszłość i usunie niepotrzebną korespondencję, a także ochroni J. W. Księży od płacenia procentów za zwłokę.

Wyjaśnienia w sprawie opodatkowania duchowieństwa.

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych
No. S. F. 59|1|22
Warszawa, dnia 11 maja 1933 r.
Opodatkowanie duchowieństwa

Do Biura Episkopatu Polski
w Warszawie
ul. Mokotowska 14.

Nawiązując do konferencji, odbytej w Biurze Episkopatu Polski dnia 27 kwietnia r. b., Ministerstwo Spraw Wewnętrznych ma zaszczyt przesłać następujące wyjaśnienia:

1. *Do p. 5 protokółu z dnia 15 kwietnia 1932 r., spisanego na posiedzeniu w Biurze Episkopatu Polski („czy i w jakich wypadkach osoby duchowne podlegają obowiązkowi opłacania podatku wojskowego?")*

Kwestja powyższa wyjaśniona została w okólniku Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z dn. 27 stycznia 1933 r. Nr. 6 (Dz. Urz. Min. Spr. Wewn. Nr. 1, poz. 7) w sposób następujący:

„Osoby stanu duchownego, korzystając z ulgi art. 55 o powszechnym obowiązku wojskowym nie podlegają obowiązkowi opłacania podatku wojskowego, jako nie objęte przepisem art. 90 powołanej ustawy.

Osoby stanu duchownego wyznania rzymsko-katolickiego, które uzyskały ulgę z art. 55 ustawy o poborze, a przy poborze zostały

zakwalifikowane do kat. C, D lub E, nie podlegają również obowiązkowi opłacania podatku wojskowego z chwilą przyznania im tej ulgi".

2. *Do p. 10 protokółu z dn. 15 kwietnia 1932 r. („Podatki samorządowe, obciążające osoby duchowne")*:

Co do podatków komunalnych, obciążających osoby duchowne oraz co do zwolnienia duchowieństwa od tych podatków, to obowiązują następujące zasady:

a) Jeżeli duchowni Kościoła Katolickiego korzystali w Polsce przed wejściem w życie Konkordatu na mocy obowiązujących przeprzepisów prawnych z uwolnienia od pewnych podatków państwowych lub komunalnych, to — według orzecznictwa Najwyższego Trybunału Administracyjnego — przepisy te nie mogą być uważane za sprzeczne z art. XV Konkordatu, a tem samem nie zostały uchylone w art. XXV tegoż Konkordatu. Art. XV Konkordatu daje Państwu jedynie możność uchylania takich uwolnień podatkowych duchowieństwa, odnośne przepisy obowiązują jednak nadal tak długo, jak długo nie zostaną uchylone nowym przepisem prawnym.

b) Daniny komunalne są pobierane bądź w formie samoistnych podatków i opłat komunalnych, bądź też w formie dodatków komunalnych do podatków państwowych. Samoistne daniny komunalne określone są głównie w ustawie z dnia 11 sierpnia 1923 r. o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych (Dz. U. R. P. z r. 1931 Nr. 106, poz. 884); ustawa ta zwolnień dla osób duchownych nie przewiduje. Poza wymienioną ustawą uregulowany jest odrębną ustawą samoistny podatek wyrównawczy dla gmin wiejskich, mianowicie ustawą z dnia 20 marca 1931 roku (Dz. U. R. P. Nr. 27, poz. 172), która obowiązek opłacania tego podatku nakłada wyraźnie na grunty kościelne. W związku z art. 30 wspomnianej ustawy o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych pobierane są nadto — na podstawie art. 19, 23, i 31 ustawy drogowej z dnia 10/XII 1920 r. (Dz. U. R. P. z r. 1921 Nr. 6, poz. 32) — opłaty i dopłaty drogowe oraz opłaty, stanowiące ekwiwalent świadczeń drogowych w naturze; dotyczące przepisy specjalnych zwolnień dla osób duchownych nie przewidują.

c) Jeśli chodzi o dodatki komunalne do państwowych podatków, to osoby duchowne opłacające podatki państwowe, do których ustanowione są podatki komunalne, obowiązane również opłacać te podatki. Wyjątek stanowią dodatki komunalne do państwowego podatku dochodowego w województwach zachodnich, od których to dodatków duchowni zwolnieni są na podstawie niezmienionych dotychczas odnośnych przepisów ustaw pruskich (wyrok Najwyższego Trybunału Administracyjnego z d. 19 IV, 1929 r. L. Rej. 1426/27).

Wyrok ten uzupełniony został wyrokiem z d. 23/III 1932 r. L. Rej. 9805/30, w którym Najwyższy Trybunał Administracyjny orzekł, iż przepis § 1 pkt. 3 rozporządzenia królewskiego z 23/XI. 1867 r. (zb. ust. pr. str. 1648), nie zwalnia dochodu z prywatnego majątku duchownych katolickich i ewangelickich od opodatkowania na rzecz związków komunalnych b. dzielnicy pruskiej.

3. *Konkretne sprawy podatkowe, poruszone na konferencji w dn. 27 kwietnia r. b.*:

W sprawach tych Ministerstwo Spraw Wewnętrznych zażądało sprawozdania od właściwego wojewody i udzieli wyjaśnień po otrzymaniu tego sprawozdania.

(—) Żbikowski, Dyrektor Departamentu.

Z Wydziałów Kurjalnych.

DYREKTOR DIECEZJALNY
ZWIĄZKU MISYJNEGO DUCHOWIEŃSTWA
28 maja 1934 r.
Pińsk, Seminarjum Duchowne.
L. 32.

KOMUNIKAT.

Na tegorocznym zjeździe XX. Dziekanów ponowioną została uchwała zeszłorocznego takiegoż zjazdu, by składki członkowskie Księży na Związek Misyjny Duchowieństwa były potrącane w Kurji przy wypłacie pensji. Czyniąc zadość powyższej uchwale, wszystkim Czcigodnym Księżom, członkom Zw. Mis. Duch., w czerwcu będą potrącone zaległe składki od r. 1931-33. Tego rodzaju potrącenia będą czynione i na przyszłość.

Ks. M. Krzywicki
Dyrektor Diec. Zw. Mis. Duchowieństwa.

DYREKTOR
PAP. DZIEŁA ROZKRZ. WIARY
NA DIECEZJĘ PIŃSKĄ
Pińsk, Seminarjum Duchowne
28 maja 1934 r.
L. 33.

Sprawozdanie ze stanu składek na P. Dzieło Rozkrzewiania Wiary w diecezji Pińskiej w r. 1933.

Składki na Pap. Dzieło Rozkrzewiania Wiary z Diec. Pińskiej za r. 1933.

Parafja	Suma ogólna	za rok 1932
1. Baranowicze	— —	350,34
2. Bereza Kartuska	33,00	48,60
3. Bezdzież	12,94	101,03
4. Bielsk Podlaski	144,80	140,78
5. Bielsk Podlaski (R.)	26,65	— —
6. Bobrowicze	— —	— —
7. Boćki	60,00	56,20
8. Brańsk	252,18	437,65
9. Brześć	210,80	— —
10. Brześć Grajewka	26,00	— —
11. Ciechanowiec	49,24	52,91
12. Chotów	157,64	46,18
13. Czarnawczyce	— —	— —
14. Czerwiszcze	— —	12,88
15. Darew	56,30	— —
16. Dawidgródek	— —	111,00
17. Delatycze	— —	— —
18. Derewna	86,60	98,11
19. Dołubów	— —	150,50
20. Domaczew	38,41	42,90
21. Domanów	8,55	14,00
22. Drohiczyn n/B.	41,00	39,24
23. Drohiczyn Pol.	10,00	5,00
24. Dywin	10,00	18,30
25. Dziadkowice	101,67	206,40
26. Granne	11,00	— —
27. Grodzisk	51,00	129,00
28. Hajnówka	25,00	36,10
29. Hancewicze	30,00	18,18
30. Horodno	— —	— —
31. Horodyszcze Now.	15,00	12,50
32. Horodyszcze Pol.	— —	3,00
33. Horodec	61,80	83,50
34. Horodziej	16,58	— —
35. Iszkołdź	15,00	— —
36. Iwacewicze	4,00	29,00
37. Iwieniec św. Aleksy	117,00	134,50
38. Iwieniec św. Michał	60,01	203,23
39. Janów	23,15	— —
40. Juszkiewicze	14,60	— —
41. Kamieniec Lit.	158,85	230,80
42. Kamień	35,00	25,00
43. Kiwatycze	5,65	— —
44. Kleck	32,00	15,00
45. Kleszczele	10,20	8,00
46. Klichy	7,00	— —
47. Kłopoty	4,00	— —
48. Kobryń	163,00	253,35
49. Kosów	49,50	13,00
50. Kośna	— —	— —
51. Kroszyn	— —	— —
52. Krzywoszyn	125,14	184,70
53. Lachowicze	30,20	38,57
54. Lubieszów	— —	— —
55. Łachwa	3,71	— —
56. Łahiszyn	15,89	23,00
57. Łubin	94,68	59,90
58. Łunin	6,00	— —
59. Łuniniec	17,00	45,00
60. Małoryta	23,10	32,44
61. Mielnik	3,00	67,55
62. Mikaszewicze	40,00	30,00
63. Milejczyce	24,11	28,87
64. Miłkowice	68,02	25,00
65. Mir	195,00	375,00
66. Moroczno	— —	20,00
67. Naliboki	14,00	— —
68. Narew	4,05	— —
69. Niedźwiedzica	39,30	162,65
70. Niehniewicze	27,00	— —
71. Niemirów	20,75	— —
72. Nieśwież	22,20	— —
73. Nieśwież (R.)	33,00	52,00
74. Nowa Mysz	27,36	387,42
75. Nowogródek }	121,50	40,00
76. Nowogródek (R) }		36,22
77. Nowosady	8,25	37,50
78. Ochów	— —	— —
79. Olpień	— —	— —
80. Osmola	18,60	12,51
81. Osowa	— —	— —
82. Ostrożany	— —	— —
83. Perlejewo	84,25	194,00
84. Pierszaje	11,50	21,20
85. Pińsk (Katedra)	— —	156,00
86. Pińsk (OO. Jezuici)	283,94	50,82
87. Pińsk (R.)	30,00	— —
88. Płaskowicze	7,49	9,56

Parafja	Suma ogólna	za rok 1932
89. Pobikry	137,11	3,21
90. Pohost Zahorodzki	93,80	122,30
91. Połoneczka	7,50	18,80
92. Połonka	50,00	46,00
93. Popina	19,60	16,50
94. Porzecze	82,00	43,00
95. Prużana	150,50	— —
96. Prużana (par. Wojskowa)	10,00	— —
97. Puzicze	8,70	52,00
98. Różana	— —	126,00
99. Rubieżewicze	110,00	425,00
100. Rudka	157,65	148,40
101. Rzęsna	8,42	10,00
102. Siehniewicze	29,60	28,77
103. Siejłowicze	— —	— —
104. Sielec	68,00	47,87
105. Siemiatycze	28,00	5,00
106. Stawy	2,50	4,55
107. Snów	62,50	59,75
108. Starojelnia	10,00	— —
109. Stolin	10,20	16,17
110. Stołowicze	— —	— —
111. Stołpce	5,00	36,00
112. Strabla	138,00	132,32
113. Swojatycze	36,00	324,18
114. Szczytniki	10,00	22,00
115. Szereszew	26,00	— —
116. Śledzianów	14,45	— —
117. Świerżeń	5,50	7,25
118. Telechany	25,65	16,10
119. Tokary	13,00	— —
120. Topczewo	138,00	128,80
121. Torokanie	— —	— —
122. Wierzchowice	21,10	— —
123. Winna	— —	161,43
124. Wołczyn	— —	— —
125. Wołma	— —	17,50
126. Worończa	8,16	11,70
127. Wsielub	221,84	169,30
128. Wysokie Lit.	102,63	39,65
129. Wyszki	65,00	60,52
130. Zbirohi	39,00	11,30
131. Zadwieja	14,70	— —
132. Zaostrowiecze	20,82	— —
Różne osoby	8,56	— —
Razem	5597,05	7587,17

Do Dyrekcji Krajowej w Poznaniu wysłały bezpośrednio następujące parafje: Dawidgródek 54,00, Dołubów 20,00, Iwieniec św. Michał 85,60, Świerżeń 14,50. Razem 174,10 zł.

Za rok sprawozdawczy wpłynęło tylko 5,771.15 zł., gdy w r. 1932 wpływy wynosiły jeszcze 7,587,17. Zniżka więc jest znaczna. Kryzys dużą tu odgrywa rolę, ale przecież był on i w roku ubiegłym. Dlatego też zmniejszenia się ilości składek nie można tłomaczyć samym tylko kryzysem. Niemałą tu rolę odegrał brak zainteresowania ze strony niektórych XX. Proboszczów sprawą propagandy P. D. Rozkrzewiania Wiary na terenie swojej parafji. Wystarczy bowiem porównać wpływy z poszczególnych parafij za rok 1932 i 1933, by się o tem przekonać. Jednocześnie z tego porównania nasuwa się bardzo charakterystyczne spostrzeżenie: parafje małe, ubogie, wiejskie, rozproszone — składają po kilkadziesiąt i więcej złotych, natomiast parafje duże, zamożne, miejskie — albo nic nie składają, a jeżeli dają to literalnie kilka lub kilkanaście zł. Te same parafje w r. 1932 składały po kilkaset złotych. Pomimowoli nasuwa się myśl, że w tych parafjach sprawa misyjna nie jest propagowaną, ani też wyjaśnianą wiernym jej ważność.

Niektórzy XX. Proboszczowie nie tylko nie nadesłali składek na P. D. Rozkrzewiania Wiary, ale nawet kwesty Niedzieli Misyjnej (23/X ub. r.) dotychczas nie przysłali. Czego to dowodzi? Na jakiej zasadzie przetrzymywane są cudze pieniądze?

Wierni naogół chętnie się odnoszą do tego zbożnego Dzieła. Trzeba tylko, by duszpasterz ze swojej strony rozpalał ich gorliwość w tym kierunku stale, celowo, a nie przygodnie tylko. Wierni za tym głosem pójdą chętnie. Jako dowód mogę przytoczyć taki fakt. Przed paru miesiącami z jednej z parafij pow. nieświeskiego pewien człowiek przysłał do Kurji aż 16 zgłoszeń na członków P. D. Rozkrzewiania Wiary, których sam zwerbował. Więc przy gorliwości można zyskiwać nowych członków. Największa trudność w czasach dzisiejszych, — kwestja składek, jest postawiona znacznie elastyczniej. Kto nie może płacić całej składki rocznej 2 zł. 40 gr. — ***niech płaci ile może.*** Pełną składkę będzie płacił wówczas, gdy będzie mógł. ***A jeśliby ktoś wcale nie mógł płacić — niech należy i modli się na intencję misyj.*** Chodzi przecież nie tylko o pomoc materjalną, ale przedewszystkiem o duchową — w postaci modlitw. A na to napewno stać każdego!

Stąd będzie jeszcze jedna bardzo wielka korzyść: będzie się wyrabiać świadomość kato-

licka o potrzebie misyj, ich wspierania, oraz czynnie przejawi się miłość bliźniego względem tylu miljonów nieszczęśliwych pogan. Rzecz znamienna, że miłość bliźniego, istotna podstawa naszej wiary, przejawia się w czasach dzisiejszych w Caritasie i trosce o misje.

Ojciec św. tylekrotnie dawał wyraz temu, jak Mu zależy na rozwoju P. D. Rozkrzewiania Wiary. Widać z Jego encyklik, Motu Proprió'w, listów apostolskich i wielu innych enuncjacyj. Dlatego też Dyrekcja Generalna P. D. R. W. zarządziła, by w każdej parfji zostały zorganizowane Rady Parafjalne P. D. R. W. celem obmyślenia skuteczniejszych środków propagandy i krzewienia tego Dzieła. Wobec tego *zechcą Czcigodni XX. Proboszczowie założyć u siebie, w każdej parafji, tego rodzaju Rady Parafjalne.* Cel ich określa statut P. D. R. W.

„Celem zachowania gorliwości i zainteresowania względem Dzieła Dyrektor parafjalny (ks. Proboszcz — przyp.).... obierze zelatorów (może z pośród członków Różańca św. lub innej organizacji), zaś z najgorliwszych z pomiędzy nich utworzy Koło misyjne, Komisję trwałą, którąby dbała o propagandę misyjną w parafji.

„Gdzie to możliwe, niech wspomniana Komisja, której prezesem będzie proboszcz lub jego zastępca, będący już skądinąd członkami Związku Misyjnego Kleru, a mogący w ten sposób wypełniać obowiązki, jakie ten Związek na nich nakłada, to jest szerzenie zainteresowania się misjami, urządza swe zebrania miesięczne lub dwumiesięczne, gdzie zastanawiać się będzie prezes wraz z zelatorami, jak popchnąć dalej Dzieło R. W. Ta sama Komisja może też dbać o to, aby na terenie parafji założono Pap. Dzieło św. Dziecięctwa P. Jezusa oraz św. Piotra Apostoła. W ten sposób wspomniana Komisja parafjalna... będzie miała zasługą, że też dwa inne Papieskie Dzieła z czasem rozwijać się będą". (Orzecz. Pap. str. 115).

Jeżeli w każdej parafji, gdzie już istnieje P. D. Roz. Wiary, zostaną założone tego rodzaju Komitety parafjalne, napewno ożywi się działalność Dzieła. Trochę gorliwości i dobrej woli w tym kierunku, a wtedy z pewnością zwiększy się liczba członków, jak też wzrosną i wpływy na ten cel!

Większość parafij naszej Diecezji, niestety nie ma u siebie zorganizowanego P. D. Roz. Wiary. Według wykazów podanych w tegorocznym „Elenchusie" P. D. R. Wiary jest zorganizowane tylko w 52 parafjach. Na 143 parafje w Diecezji ilość powyższa stanowi zaledwie 36%. Liczba stanowczo zamała!

W roku bieżącym sprawa misyjna na terenie poszczególnych parafij musi ruszyć naprzód! Nie powinno być parafji, w której nie byłoby choć jednego Papieskiego Dzieła Misyjnego!

Może Czcigodni XX. Proboszczowie, którzy nie mają jeszcze w swojej parafji P. D. R. Wiary, zachcą założyć P. D. Św. Piotra Ap. Na terenie naszej Diecezji istnieje ono zaledwie w 6-7 parafjach. Ma ono na celu wspieranie Seminarjów Duchownych, kształcących kler tubylczy, który dla rozwoju misyj, jak też dla przyszłości katolicyzmu w krajach pogańskich ma pierwszorzędne znaczenie. Składka członkowska rocznie wynosi zaledwie 1 zł., niezamożni zaś mogą płacić 50 gr. Tyle płacić każdy może!

Propagowanie w swojej parafji dzieł misyjnych jest niczem innem, jak tylko spełnieniem polecenia naszego Boskiego Mistrza: „Idąc tedy nauczajcie wszystkie narody". Stąd zrozumiałem jest, dlaczego Ojciec św. tak wielką troską otacza rozwój misyj, dlaczego też i my dbać powinniśmy o istnienie tych Dzieł misyjnych w poszczególnych parafjach. — Jestem przeto przekonany, że parafje, w których nie będzie P. D. Rozkrz. Wiary, albo P. D. Św. Piotra Ap., należeć będą do wyjątków!

Na zakończenie parę uwag praktycznych.

1. *Wszelkie pieniądze na cele misyjne*, a więc: na P. D. Rozkrzewiania Wiary; P. D. Św. Piotra Ap.; P. D. Św. Dziecięctwa P. Jezusa; Związek Misyjny Duchowieństwa; z dnia Misyjnego (przedostatnia niedziela października) oraz na Misje Afrykańskie (6 stycznia) *należy wysyłać tylko do Dyrekcji Diecezjalnej P. D. Rozkrz. Wiary w Pińsku. Konto P. K. O. Nr. 81,614.* Wysyłanie bezpośrednio do Centrali każdego z tych Dzieł Misyjnych przez poszczególnych Księży uniemożliwia sporządzenie dokładnego sprawozdania rocznego ze stanu działalności tych Dzieł na terenie Diecezji.

2. *Na blankietach P. K. O. należy zaznaczyć dokładnie na jaki cel przesyłane są pieniądze.*

3. *Nie przysyłać pieniędzy Misyjnych do Kurji Biskupiej*, gdyż to niepotrzebnie powiększa pracę.

4. *Na konto P. D. R. W. nie wysyłać żadnych sum przeznaczonych na inne cele* (Grób

Zbawiciela, Bazylika Morska w Gdyni i inne), *gdyż będą odsyłane z powrotem po potrąceniu kosztów przesyłki.*

Kwesty z Dnia Misyjnego (23/X 1933 r.) nie nadesłały następujące parafje: Baranowicze, Czarnawczyce, Czerwiszcze, Dołubów, Horodyszcze k/Pińska, Kroszyn, Lubieszów, Moroczno, Ochów, Osowa, Ostrożany, Pińsk (Katedra), Różana, Stołowicze, Winna, Wołczyn, Wołma.

Na Misje Afrykańskie (6/I) z r. b. nie nadesłały składek parafje: Baranowicze, Bezdzież, Bielsk (po-Karmel.), Boćki, Brańsk, Brześć Grajewka, Darew, Dawidgródek, Derewna, Drohiczyn n/Bugiem, Drohiczyn Poleski, Horodziej, Iwacewicze, Iwieniec św. Michał, Kłopoty, Kroszyn, Lubieszów, Łachwa, Łuniniec, Małoryta, Mielnik, Miłkowice, Mir, Moroczno, Narew, Niemirów, Nieśwież, Ochów, Osowa, Pińsk (Katedra) Pińsk (Rekt.), Popina, Porzecze, Prużana, Puzicze, Różana, Rzęsna, Stawy, Stołowicze, Szczytniki, Szereszew, Tokary, Wierzchowice, Wołczyn, Wołma, Wsielub, Wyszki, Zbirohi, Zadwieja.

Uprzejmie proszę Przewielebnych IMĆ XX. Proboszczów, by zechcieli w *najprędszym* czasie nadesłać zaległe składki.

Ks. M. Krzywicki
Dyrektor Diec. P. D. R. W.

Akta Państwowe.

Rozporządzenie Ministra Wyznań Rel. i Ośw. Publ.

z dnia 27 grudnia 1926 r.

w sprawie kwalifikacyj zawodowych duchownych rz.-katolickich.

Wyjaśniając § 1 punkt b. rozporządzenia z dnia 10 grudnia 1925 r. Dz. U. R. P. Nr. 131, poz. 938, w sprawie kwalifikacyj duchownych rzymsko-katolickich do nauczania religji w szkołach średnich ogólnokształcących i seminarjach nauczycielskich państwowych i prywatnych, oznajmiam, że za diecezjalne seminarja duchowne, których ukończenie stanowi w myśl art. XIII Konkordatu kwalifikację zawodową do nauczania religji, należy uważać zakłady następujące:

1) seminarjum archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej w Poznaniu.

2) seminarjum diecezji Chełmińskiej w Pelplinie.

3) seminarjum diecezji Włocławskiej we Włocławku.

4) seminarjum archidiecezji Warszawskiej w Warszawie.

5) seminarjum diecezji Płockiej w Płocku.

6) seminarjum diecezji Sandomierskiej w Sandomierzu.

7) seminarjum diecezji Lubelskiej w Lublinie.

8) seminarjum diecezji Podlaskiej w Janowie.

9) Seminarjum diecezji Łódzkiej w Łodzi.

10) seminarjum archidiecezji Wileńskiej w Wilnie.

11) seminarjum diecezji Łomżyńskiej w Łomży.

12) seminarjum diecezji Pińskiej w Pińsku.

13) seminarjum diec. Przemyskiej w Przemyślu.

14) seminarjum diecezji Łuckiej w Łucku.

15) seminarjum diecezji Tarnowskiej w Tarnowie.

16) seminarjum diecezji Kieleckiej w Kielcach.

17) seminarjum archidiecezji Lwowskiej obrz. greko-kat. we Lwowie.

18) seminarjum diecezji Przemyskiej obrz. greko-kat. w Przemyślu.

19) seminarjum diecezji Stanisławowskiej obrz. greko-kat. w Stanisławowie.

Ordynarjusze udzielają misji kanonicznej i przeznaczają prefektów do szkół z reguły z grona kleru świeckiego. Jeżeliby na stanowisko prefekta wyznaczony został wyjątkowo członek kleru zakonnego, należy wówczas zwrócić się do Ministerstwa W. R. i O. P. o wyjaśnienie.

Warszawa, dnia 27 grudnia 1926 r. (Nr. II. 6767/26).

Minister, Kierownik Ministerstwa Wyznań Rel. i Ośw. Publ. w. z. (—) *W. Żłobicki.*

(Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 1927 rok, rocznik X, Nr. 2, poz. 26, str. 72).

Okólnik Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publ. do Kuratorjów Okręgów Szkolnych w sprawie nauki religji w publicznych szkołach powszechnych.

Mając na uwadze, że w myśl art. 120 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 17 marca 1921 r. w każdym zakładzie naukowym, którego program obejmuje kształcenie młodzieży poniżej lat 18, utrzymywanym w całości lub w części przez Państwo lub ciała samorządowe, jest nauka religji dla wszystkich uczniów obowiązkowa, oraz, że na zasadzie programu nauki, przepisanego dla szkół powszechnych, nauka religji wchodzi w zakres obowiązkowych przedmiotów nauczania, przypominam wynikający z powyższych postanowień dla wszystkich właściwych organów szkolnych, a w szczególności dla inspektorów szkolnych, obowiązek ścisłego przestrzegania, aby nauka religji w szkołach była należycie uwzględniana w stosunku do dzieci szkolnych, należących do wszystkich wyznań religijnych, uznanych w Państwie.

Celem odpowiedniego zabezpieczenia nauki religji młodzieży szkolnej, należy stosować się do postanowień następujących:

1. W każdej publicznej szkole powszechnej, w której liczba dzieci szkolnych pewnego wyznania wynosi conajmniej 12, ma być dla tych dzieci zapewniona nauka religji w 2 godzinach tygodniowo, bądź w szkole miejscowej, bądź też przy sprzyjających warunkach w najbliższej szkole sąsiedniej.

2. W miejscowości, gdzie jest więcej publicznych szkół powszechnych, można celem łatwiejszego zapewnienia nauki religji kierować młodzież, należącą do tego samego wyznania, do jednej szkoły. W razie niemożności zastosowania tego sposobu jest rzeczą wskazaną wówczas, gdy liczba dzieci jednego wyznania, uczęszczających do różnych publicznych szkół powszechnych, wynosi w sumie conajmniej 12, urządzić dla tych dzieci naukę ich wyznania w jednej ze szkół w 2 godzinach tygodniowo, w porze oznaczonej na podstawie wzajemnego porozumiewania się kierowników zainteresowanych szkół tak, aby wszystkie dzieci szkolne danego wyznania miały możność korzystania z nauki religji.

3. Jeżeli w szkole liczba dzieci, należących do pewnego wyznania, jest znaczniejsza, wówczas dla nauki religji należy utworzyć, uwzględniając dzieci szkolne z różnych klas (oddziałów), specjalne grupy, liczące w zasadzie nie więcej niż po 40 dzieci, i dla każdej grupy przeznaczyć po 2 godziny nauki religji w tygodniu. Zasadę podziału dzieci na grupy i ilość grup ustala w każdym poszczególnym wypadku Kuratorjum na podstawie wniosku inspektora szkolnego.

4. Katalogi i świadectwa szkolne, dotyczące postępu uczniów w poszczególnych przedmiotach nauki, mają zawierać także ocenę z nauki religji. Od rodziców (względnie pewnych opiekunów) dzieci szkolnych, które z powodu braku warunków nie otrzymują nauki religji w szkole, kierownicy szkół mają żądać przedstawienia zaświadczenia właściwej zwierzchności duchownej, stwierdzającego, że dziecko otrzymało naukę religji w domu i z jakim skutkiem. Na zasadzie takiego zaświadczenia, które dołącza się do katalogu szkolnego, należy wpisać w katalogu i świadectwie ocenę z nauki religji. Dopiero, gdy powyższe wezwanie kierownika szkoły do rodziców nie odniosło skutku, można wydać dziecku świadectwo bez oceny z nauki religji, zaznaczając w katalogu i na świadectwie, że nauki religji danego wyznania w szkole nie udzielano.

Warszawa, dnia 5 stycznia 1927 r. (Nr. I. 148/27).

Minister, Kierownik Ministerstwa Wyznań Rel. i Oświecenia Publ. (—) *K. Bartel.*

(Dziennik Urzędowy Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego 1927 rok, rocznik X, Nr. 2, poz. 32, str. 75).

O prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych.

MINISTER WYZNAŃ RELIGIJNYCH I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO

Warszawa, dnia 12 maja 1933 r. Nr. II. P-982/33.

Do Jego Eminencji Ks. Arcybiskupa Aleksandra Kardynała Kakowskiego w Warszawie.

Wasza Eminencjo!

W odpowiedzi na pismo z dn. 24 listopada 1932 r. Nr. 984/32 mam zaszczyt wyjaśnić, że postanowieniom ustawy z dnia 11 marca 1932 r. o prywatnych szkołach oraz zakładach naukowych i wychowawczych (Dz. U. R. P. Nr. 33, poz. 343) podlegają, zgodnie z art. 1, wszystkie prywatne szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze bez względu na to, kto je utrzymuje, a więc także szkoły i zakłady naukowe i wychowawcze, utrzymywane przez Kościół Rzymsko-

Katolicki lub jego osoby prawne. Wyjątek stanowią: a) szkoły objęte art. 10 wymienionej ustawy oraz b) diecezjalne seminarja duchowne, przewidziane art. XIII pkt. 2 Konkordatu. Kościół Rzymsko-Katolicki lub jego osoby prawne, ubiegające się o założenie szkoły albo zakładu naukowego lub wychowawczego, nie podlegają tylko postanowieniom pkt. 4 art. 2 wymienionej ustawy, inne natomiast postanowienia tej ustawy mają zastosowanie w sposób analogiczny do innych prywatnych szkół i zakładów naukowych i wychowawczych z tą jedynie zmianą, iż od osób duchownych, będących kandydatami na dyrektorów, kierowników i nauczycieli, nie będą wymagane zaświadczenia o nienagannem zachowaniu się.

Minister (—) *J. Jędrzejewicz.*

Rozporządzenia prawno-państwowe.

Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27 października 1933 r. (Dz. U. R. P. nr. 85, poz. 645).

o kwalifikacjach zawodowych wychowawczyń przedszkoli.

Na podstawie art. 44 ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 25 marca 1933 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 29, poz. 249) postanawiam co następuje:

Art. 1. Kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach posiada osoba, która uzyskała dyplom na wychowawczynię przedszkoli przez ukończenie państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych: seminarjum lub liceum dla wychowawczyń przedszkoli.

Art. 2. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać inne studja za równoznaczne z wymienionemi w art. 1 i przyznać kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach, przyczem zależnie od jakości odbytych studjów może uzależnić przyznanie kwalifikacyj od złożenia określonego przez siebie egzaminu.

Art. 3. Osoby, posiadające w myśl obowiązujących przepisów kwalifikacje zawodowe do nauczania i w publicznych i prywatnych szkołach powszechnych, mogą je rozszerzyć na prowadzenie zajęć wychowawczych w przedszkolach przez zdanie egzaminu uzupełniającego na podstawie przepisów wydanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 4. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego może uznać za posiadającego kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć w przedszkolach osoby nie posiadające w myśl rozporządzenia niniejszego kwalifikacyj zawodowych, o ile przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego ukończyły 30 rok życia i odbyły conajmniej trzyletnią praktykę w przedszkolach, uznaną za zadowalającą przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 5. Osoby czynne w przedszkolach przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego, nie posiadające kwalifikacyj, mogą do końca 1936 roku uzyskać je przez zdanie egzaminu, określonego przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego, o ile wykażą się conajmniej dwuletnią odbytą przed wejściem w życie rozporządzenia niniejszego praktyką w przedszkolu, uznaną za zadowalającą przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub przez oznaczoną przez niego władzę szkolną. Po tym terminie, osoby te, w razie nieuzyskania kwalifikacyj, nie mogą być nadal zatrudniane w charakterze wychowawczyń przedszkoli.

Art. 6. Świadectwa ukończenia państwowego lub prywatnego z prawami szkół państwowych seminarjum ochroniarskiego i świadectwa egzaminu końcowego, złożonego przed państwową komisją egzaminacyjną przy seminarjum ochroniarskiem, wydawane do czasu zorganizowania pełnych seminarjów dla wychowawczyń przedszkoli, będą dawały kwalifikacje do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach.

Art. 7. Kwalifikacje zawodowe wychowawczyń przedszkoli uprawniają do prowadzenia zajęć wychowawczych w języku polskim, lub, o ile to jest wyraźnie zaznaczone w dyplomie, w języku polskim i innym.

Osoba posiadająca kwalifikacje zawodowe do prowadzenia zajęć wychowawczych w przedszkolach tylko w języku polskim, może je rozszerzyć i na inny język przez zdanie egzaminu uzupełniającego na podstawie przepisów, wydanych przez Ministra Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 8. Minister Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego lub oznaczona przez niego władza szkolna może zezwalać na prowadzenie zajęć wychowawczych w myśl rozporządzenia niniejszego kwalifikacyj zawodowych, jednakże nie dłużej, niż do końca trzeciego roku od dnia zatrudnienia tej osoby w przedszkolu.

Art. 9. Wymienione w poprzednich artykułach kwalifikacje zawodowe wychowawczyń przedszkoli stanowią zarazem przewidziane w art. 8 ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o stosunkach służbowych nauczycieli (Dz. U. R. P. z 1932 r. nr. 104, poz. 837) kwalifikacje zawodowe do ustalenia wychowawczyń przedszkoli.

Art. 10. Przepisy rozporządzenia niniejszego nie naruszają specjalnych uprawnień, przewidzianych w umowach międzynarodowych, w warunkach i granicach w umowach tych ustalonych.

Art. 11. Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministerstwu Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego.

Art. 12. Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia".

Wydobywanie dokumentów ze Związku Sowieckiego.

Otrzymujemy niejednokrotnie zapytania, w jaki sposób można wydobywać dokumenty od władz sowieckich (Z. S. R. R.). W tym przedmiocie na podstawie komunikatu ogłoszonego w Dzienniku Urzędowym Ministerstwa Sprawiedliwości Nr. 11, str. 171, podajemy następujące wyjaśnienia:

1) Podania o wydobycie dokumentu dla celów prywatnych winny być przesyłane listem poleconym bezpośrednio do właściwego Konsulatu R. P. w Z. S. R. R.

Tytułem zaliczki na koszty wydobycia dokumentu petent winien oddzielnym listem wartościowym przesłać do tegoż Konsulatu na wydobycie: a) dokumentu stanu cywilnego lub wykazu stanu służby 3 dolary ameryk., b) świadectwa szkolnego lub uniwersyteckiego oraz dokumentu o charakterze majątkowym 7 dolar. amer. w efektownej walucie U. S. A. W razie, gdyby kwota nadesłana zaliczkowo nie wystarczyła na pokrycie powstałych kosztów (opłat należnych władzom sowieckim oraz opłat konsularnych), Konsulaty prześlą wydobyty dokument właściwej polskiej władzy administracyjnej I instancji celem doręczenia go petentowi za pobraniem reszty opłaty.

W razie niemożności wydobycia dokumentu opłata zostanie petentowi zwrócona przez Konsulat po potrąceniu opłat konsularnych.

W wypadkach ubóstwa należy do podania dołączyć zaświadczenie właściwej władzy administracyjnej o stanie majątkowym petenta.

2) Podania o wydobycie dokumentu, potrzebnego urzędnikowi państwowemu lub samorządowemu dla celów służbowych, winny być kierowane również bezpośrednio do właściwego Konsulatu, przyczem powinny być zaopatrzone w dopisek władzy przełożonej danego urzędnika, stwierdzający, że żądany dokument jest rzeczywiście potrzebny w celach służbowych. Podania te są załatwione bezpłatnie.

3) Wnioski władz i urzędów państwowych i samorządowych o dostarczeniu dokumentu z Z. S. R. R. dla celów urzędowych, nie podlegające żadnym opłatom, winny być również kierowane bezpośrednio do właściwego Konsulatu R. P. z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Wszelką korespondencję, dotyczącą wniosków o wydobycie dokumentów, prowadzą Konsulaty R. P. bezpośrednio ze stronami z pominięciem Ministerstwa Spraw Zagranicznych.

Równocześnie zawiadamia się, że na terenie Z. S. R. R. urzędują następujące Konsulaty Rzeczypospolitej Polskiej.

Moskwa. Wydział Konsularny Poselstwa R. P. w Moskwie, ul. 3-cia Mieszczańska 32/34. Okręg Wydziału Konsularnego obejmuje terytorjum Z. S. R. R. z wyjątkiem gubernij czerepowieckiej, leningradzkiej murmańskiej, nowogródzkiej, pskowskiej oraz terytorjów U. S. R. R. i B. S. R. R. Do Wydziału Konsularnego należy kierować wszelkie podania dotyczące wydobycia wykazów stanu służby w b. wojsku rosyjskim.

Charków. Konsul Generalny, ul. Rakowskiego 15. Okręg Konsulatu Generalnego obejmuje terytorjum U. S. R. R. z wyjątkiem okręgu Konsulatu w Kijowie.

Kijów. Ul. Liekbnechta 1. Okięg białocerkiewski. berdyczowski, chersoński, czerkaski, czernihowski, humański, kamieniecki, kijowski, konotpski, korosteński, nikołajewski, mohylewski, nieżyński, nowgorodsiewierski, odeski, płoskirowski, pierwomajski, priłucki, szepietowiecki, tulczyński, winnicki, wołyński, zinowjewski oraz terytorjum autonomicznej Mołdawskiej Republiki Rad.

Leningrad. Konsulat. Ul. Nabiereżnaja Krasnowo Fłota 14. Okręg gub. czerepowiecki, murmański, leningradzki, nowgorodski i pskowski.

Mińsk. Konsulat Generalny, ul. Sowieckaja Nr. 84. Okręg obejmuje terytorjum B. S. R. R. pow. homelski i rzeczycki.

Tyflis. Konsulat Generalny, ul. Korganowska 24. Okręg obejmie terytorjum Zakaukaskiej Republiki Rad.

Redaktor X. Michał Rutkowski. **Drukarnia Diecezjalna w Pińsku, ul. Kościuszki 46.**